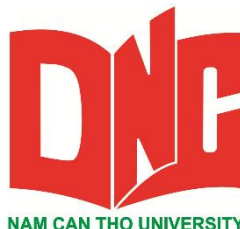

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA KỸ THUẬT – CÔNG NGHỆ

BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ

NGHIÊN CỨU QUY TRÌNH SẢN XUẤT
MỨT ĐÔNG NHA ĐAM BỔ SUNG BÃ KHÓM

Mã số: C23.11

Chủ nhiệm đề tài: Thạc sĩ Mai Cát Duyên

Thành viên:

1. Thạc sĩ Phạm Huỳnh Thuý An
2. Cử nhân Lê Bảo Minh

Cần Thơ, tháng 7 năm 2024

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

NAM CAN THO UNIVERSITY

BÁO CÁO TỔNG KẾT

ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ

**NGHIÊN CỨU QUY TRÌNH SẢN XUẤT
MÚT ĐÔNG NHA ĐAM BỔ SUNG BÃ KHÓM**

Mã số: C23.11

Chủ nhiệm đề tài: Thạc sĩ Mai Cát Duyên

Thành viên:

1. Thạc sĩ Phạm Huỳnh Thuý An
2. Cử nhân Lê Bảo Minh

Cần Thơ, tháng 07 năm 2024

DANH SÁCH THÀNH VIÊN THAM GIA NGHIÊN CỨU

Đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở *Nghiên cứu quy trình sản xuất mật đông nha đam bổ sung bã khóm* được thực hiện từ tháng 05/01/2024 đến ngày 30/5/2024, tại phòng thí nghiệm Công nghệ thực phẩm (Khu E), Trường Đại học Nam Cần Thơ (Đ/C: 168 Nguyễn Văn Cừ nối dài, P. An Bình, Q. Ninh Kiều, TP. Cần Thơ), với sự tham gia của các thành viên sau:

- Thạc sĩ Mai Cát Duyên	Chủ nhiệm đề tài
- Thạc sĩ Phạm Huỳnh Thuý An	Thành viên
- Cử nhân Lê Bảo Minh	Thành viên
- Tiến sĩ Trần Thị Thùy	Cố vấn khoa học
- Cảm quan viên (khoảng 50 sinh viên)	

TÓM TẮT

Khảo sát quy trình mứt đông nha đam bổ sung bã khóm được thực hiện với mục đích đa dạng hóa các sản phẩm mứt đông, nâng cao giá trị kinh tế cho cây nha đam và tạo ra một sản phẩm mới mùi vị thơm ngon đặc trưng, có giá trị dinh dưỡng cao, nguồn gốc từ thiên nhiên và an toàn cho người tiêu dùng. Kết quả nghiên cứu cho thấy rằng, bằng phương pháp đo pH, độ Brix, độ acid và đánh giá cảm quan thì tỷ lệ đường 60% và acid citric 0,7% cho chất lượng sản phẩm tốt nhất. Thời gian giữ nhiệt 5 phút tạo màu sắc hài hòa cho sản phẩm, cấu trúc sệt mịn và đồng nhất.

ABSTRACT

Survey on the process of aloe vera jam supplemented with pineapple residue was carried out with the aim of diversifying curd products, improving the economic value of aloe vera and creating a new product with characteristic delicious taste which contained high nutritional value, natural origin and consumers' safety. Research results show that, by measuring pH, Brix, acidity and sensory evaluation, the ratio of 60% sugar and 0.7% citric acid gives the best product quality.. The heating time of 5 minutes created a harmonious color for the product and a smooth and homogeneous texture.

Title:

Survey on the process of aloe vera jam supplemented with pineapple residue

Từ khóa:

Đường tinh luyện, acid citric, nha đam, bã khóm, mứt đông

Keywords:

Sugar, acid citric, aloe vera, pineapple residue, jam

MỤC LỤC

MỤC LỤC	iii
DANH SÁCH BẢNG.....	vi
DANH SÁCH HÌNH.....	vii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	viii
CHƯƠNG 1 GIỚI THIỆU VỀ CHỦ ĐỀ NGHIÊN CỨU	1
1.1 Lý do chọn đề tài	1
1.2 Mục tiêu nghiên cứu	1
CHƯƠNG 2 LƯỢC KHẢO TÀI LIỆU	3
2.1 Tổng quan về nha đam.....	3
2.1.1 Nguồn gốc và phân loại	3
2.1.2 Đặc điểm của cây nha đam	4
2.1.3 Thành phần hóa học.....	5
2.1.4 Tác dụng của nha đam	5
2.2 Tổng quan về khóm	6
2.2.1 Nguồn gốc và phân loại	6
2.2.2 Thành phần hóa học và giá trị dinh dưỡng	8
2.2.3 Công dụng của khóm	8
2.3 Tổng quan về mứt đông.....	9
2.3.1 Giới thiệu	9
2.3.2 Phân loại	9
2.4 Các chất sử dụng trong quá trình chế biến	10
2.4.1 Agar	10
2.4.2 Đường	12
2.4.3 Acid citric	13
2.5 Gel và các yếu tố ảnh hưởng	13
2.5.1 Lý thuyết về sự tạo gel	13
2.5.2 Nồng độ chất tạo đông.....	13

2.5.3 Nhiệt độ của quá trình tạo gel.....	14
2.5.4 Thời gian giữ nhiệt	14
2.5.5 Nồng độ đường và acid.....	14
2.5.6 Trọng lượng phân tử chất tạo đông	14
CHƯƠNG 3 VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	15
3.1 VẬT LIỆU NGHIÊN CỨU	15
3.1.1 Địa điểm và thời gian	15
3.1.2 Nguyên liệu.....	15
3.1.2.1 Nha đam	15
3.1.2.2 Khóm.....	15
3.1.2.3 Đường:.....	15
3.1.2.4 Agar	15
3.1.2.5 Acid citric	15
3.1.3 Bao bì thủy tinh	15
3.1.4 Dụng cụ và thiết bị	16
3.2 Phương pháp nghiên cứu	16
3.3 Xử lý số liệu.....	16
3.4 Quy trình sản xuất.....	17
3.5 Thuyết minh quy trình	18
3.6 Bố trí thí nghiệm.....	22
3.6.1 Thí nghiệm 1: Khảo sát ảnh hưởng của tỷ lệ bã khóm bổ sung vào dịch nha đam	22
3.6.2 Thí nghiệm 2: Khảo sát ảnh hưởng của lượng đường bổ sung và acid citric đến chất lượng sản phẩm.	23
3.6.3 Thí nghiệm 3: Khảo sát ảnh hưởng của hàm lượng agar đến khả năng tạo đông của sản phẩm.	25
3.6.4 Thí nghiệm 4: Khảo sát ảnh hưởng của thời gian giữ nhiệt đến màu sắc của sản phẩm	26
CHƯƠNG 4 KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN.....	28
4.1 Ảnh hưởng của tỷ lệ khóm bổ sung vào dịch nha đam	28

4.2 Ảnh hưởng của lượng đường bổ sung và acid citric đến chất lượng sản phẩm.....	30
4.3 Ảnh hưởng của hàm lượng agar đến chất lượng sản phẩm	34
4.4 Ảnh hưởng của thời gian giữ nhiệt đến màu sắc của sản phẩm	35
CHƯƠNG 5 KẾT LUẬN VÀ ĐỀ XUẤT	37
5.1 Kết luận.....	37
5.2 Đề xuất.....	38
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	39
PHỤ LỤC A.....	43
A.1 Phương pháp đánh giá chất lượng sản phẩm mứt đông.....	43
A1.1 Phương pháp đánh giá cảm quan theo phương pháp cho điểm	43
A.2 Phương pháp xác định hàm lượng đường bằng khúc xạ kế quang	48
A.3 Phương pháp xác định độ pH bằng máy đo pH.....	48
A.3 Phương pháp xác định giá trị màu sắc bằng máy đo màu	49
PHỤ LỤC B.....	50
B.1 Kết quả thống kê sự ảnh hưởng của tỷ phối trộn bã khóm đến chất lượng của sản phẩm	50
B.2 Kết quả thống kê sự ảnh hưởng của tỷ lệ bổ sung đường và acid citric đến chất lượng của sản phẩm	54
B.3 Kết quả thống kê sự ảnh hưởng của tỷ lệ bổ sung agar đến chất lượng của sản phẩm	60
B.4 Kết quả thống kê sự ảnh hưởng của thời gian giữ nhiệt đến màu của sản phẩm.....	62

DANH SÁCH BẢNG

Bảng 2.1 Thành phần hóa học của lá nha đam.....	5
Bảng 2.2 Thành phần hóa học trong một trái khóm chín.....	8
Bảng 4.1 Kết quả ảnh hưởng của tỷ lệ bã khóm đến các giá trị L^* , a^* , b^* của sản phẩm	32
Bảng 4.2 Kết quả đánh giá cảm quan ảnh hưởng của tỷ lệ bã khóm bổ sung vào dịch nha đam đến chất lượng sản phẩm	32
Bảng 4.3 Kết quả đánh giá cảm quan ảnh hưởng của lượng đường bổ sung và acid citric đến chất lượng sản phẩm	34
Bảng 4.4 Kết quả ảnh hưởng của tỷ lệ phối trộn đường và acid citric đến độ Brix và pH của sản phẩm	36
Bảng 4.5 Ảnh hưởng của hàm lượng agar đến chất lượng sản phẩm	37
Bảng 4.6 Kết quả ảnh hưởng của tỷ lệ bã khóm đến các giá trị L^* , a^* , b^* của sản phẩm	38

DANH SÁCH HÌNH

Hình 2.1 Cây nha đam.....	4
Hình 2.2 Khóm.....	7
Hình 2.3 Công thức cấu tạo của agar – agar	11
Hình 2.4 Công thức phân tử đường.....	13
Hình 2.5 Công thức cấu tạo acid citric.....	13
Hình 3.1 Sơ đồ quy trình công nghệ sản xuất mứt đông nha đam bổ sung bã khóm.....	18
Hình 3.2 Sơ đồ bố trí thí nghiệm khảo sát ảnh hưởng của tỷ lệ bã khóm bổ sung vào dịch nha đam	25
Hình 3.3 Sơ đồ bố trí thí nghiệm khảo sát ảnh hưởng của lượng đường bổ sung và acid citric đến chất lượng sản phẩm.....	27
Hình 3.4 Sơ đồ bố trí thí nghiệm khảo sát ảnh hưởng của hàm lượng agar đến khả năng tạo đông của sản phẩm	29
Hình 3.5 Sơ đồ bố trí thí nghiệm khảo sát ảnh hưởng của thời gian giữ nhiệt đến màu sắc sản phẩm	30

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

EDTA: Etylen Diamin Tetra Acetic

INS: International Numbering System

TCVN: Tiêu chuẩn Việt Nam